

Jaarverslag

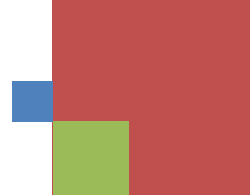
2025

Inhoud

Voorwoord	5
Samenstelling	8
Inleiding	9
Overzicht van de werkzaamheden van de Hoge Raad in 2025	10
1. Een kwalitatief en toekomstgericht normatief kader voor de economische beroepen..	10
Uitzonderlijk druk normatief werkjaar	10
Doorbraak bij gemeenschappelijke normen.....	11
Nieuwe normen voor bedrijfsrevisoren	13
Normatieve uitdagingen binnen het ITAA	14
2. Toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor: investeren in de toekomst	16
Toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor	16
De mens achter de professional.....	16
3. Integratie van duurzaamheidsassurance in het regelgevend kader.....	17
Reglementair kader	17
Normatief kader voor bedrijfsrevisoren	17
Europese vereenvoudiging.....	18
4. Organisatorische aspecten	19
Conclusie	20
Bijlage 1 - Jaarrekening van de Hoge Raad over de boekjaren 2024-2025	21
Bijlage 2 – Overzicht van adviezen en normatieve goedkeuringsprocedures van de Hoge Raad in 2025 (op 31 december 2025)	22

Voorwoord

2025 was voor de Hoge Raad voor de Economische Beroepen een overgangsjaar.

Het jaar werd gekenmerkt door intense voorbereidende normatieve werkzaamheden, door uitgebreid overleg met het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) en het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants (ITAA), evenals door een grondige reflectie over de toekomst van onze economische beroepen.

Samengevat was 2025 een jaar van grondige analyses, waarvan de concrete resultaten in 2026 zichtbaar zullen worden.

Tal van dossiers die de Hoge Raad dit jaar met de nodige zorgvuldigheid heeft behandeld, soms na meerdere rondes van bespreking, herwerking en overleg, zullen pas in 2026 formeel worden goedgekeurd. Dit mag geenszins worden beschouwd als een teken van traagheid. Integendeel, het weerspiegelt de voortdurende wil van de Hoge Raad om zijn opdracht als bewaker van het algemeen belang te vervullen, zonder evenwel door de snelheid in te boeten op de kwaliteit, de coherentie en de rechtszekerheid van beroepsnormen.

Het meest in het oog springend voorbeeld van deze dynamiek zijn de gemeenschappelijke IBR-ITAA-normen.

Na meerdere jaren van ontwikkeling heeft 2025 eindelijk een doorbraak mogelijk gemaakt in belangrijke normatieve ontwerpen: de “effectennorm”, de norm “ontbinding en vereffening”, de bijgewerkte “KMO-norm”, alsook de normen “fusies en splitsingen” en “omzetting”.

Voor elk van deze teksten formuleerde de Hoge Raad nauwkeurige en veeleisende opmerkingen, zowel met betrekking tot essentiële inhoudelijke aspecten als tot de redactionele consistentie.

Dit minutieuze werk, gevoerd in nauwe dialoog met beide instituten, heeft zijn vruchten afgeworpen. De besprekingen hebben geleid tot een aanzienlijke vooruitgang, waardoor in 2026 de goedkeuring kan worden gegeven en aanbevelingen kunnen worden geformuleerd.

Dit is wellicht het meest concrete voorbeeld van wat in 2025 werd uitgewerkt: een gewenste vlottere werkwijze, een meer gestructureerde en constructieve dialoog met de instituten en een beter wederzijds begrip van de verwachtingen. Dit zou in de toekomst moeten toelaten dat de termijn tussen de indiening van een ontwerpnorm en de definitieve goedkeuring ervan aanzienlijk wordt ingekort.

Dezelfde dynamiek vindt men terug op het vlak van de assurance van duurzaamheidsinformatie. In 2025 werd zowel door de Hoge Raad als door de federale Minister van Economie de specifieke beroepsnorm voor opdrachten van assurance van duurzaamheidsinformatie door de wet toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor goedgekeurd. Dit vormt een noodzakelijke mijlpaal voor de uitoefening van deze nieuwe opdracht door de bedrijfsrevisoren.

Ook de ESEF-norm doorliep met succes alle fasen van het goedkeuringsproces. Deze twee verwezenlijkingen, die het resultaat zijn van veeleisende voorbereidende werkzaamheden, tonen aan dat de inspanningen die vooraf werden geleverd, zoals grondige analyses en overleg met de instituten, de FSMA, het College van toezicht en andere belanghebbenden, zich vertalen in stevige en toepasbare normatieve realisaties.

Tevens illustreert het dossier betreffende de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor deze overgangslogica. De Hoge Raad onderzocht verschillende moderniseringsvoorstellen van het IBR, zoals het clusteren van de theoretische stage-examens, de vereenvoudiging van bepaalde modaliteiten van de praktische stage en een verbeterde omkadering van stagiairs. Daarbij heeft de Hoge Raad echter steeds benadrukt dat de attractiviteit van het beroep niet mag worden verwezenlijkt ten koste van deskundigheid en professionele nauwgezetheid. De in 2025 opgestarte uitwisselingen zullen in 2026 worden voortgezet, maar hebben reeds geleid tot een duidelijk kader voor verdere besprekingen, een noodzakelijke voorwaarde voor weloverwogen beslissingen over de toekomst van het beroep.

Op het vlak van de werking zelf van de Hoge Raad heeft 2025 het tevens mogelijk gemaakt om onze werkmethoden met de instituten verder te verfijnen.

De vele herhalingen die voor sommige dossiers noodzakelijk waren, denken we bijvoorbeeld aan de ITAA-norm inzake intern kwaliteitsmanagement, hebben het belang aangetoond van een voorafgaand en meer gestructureerd overleg tussen de Hoge Raad en de instituten, nog vóór de formele indiening van verzoeken om goedkeuring of advies.

Deze les willen wij vanaf 2026 concreet in de praktijk brengen, met als doel meer vlotheid en voorspelbaarheid te brengen in de goedkeuringsprocedure van ontwerpnormen, zonder echter afbreuk te doen aan de grondigheid van het onderzoek dat het algemeen belang vereist.

Tot slot wens ik te onderstrepen dat dit overgangsjaar niet tot zo'n resultaten had kunnen leiden zonder de volgehouden inspanningen van de leden van de Hoge Raad en van het wetenschappelijk secretariaat. Dankzij hun deskundigheid en beschikbaarheid konden een aanzienlijk aantal complexe dossiers tegelijkertijd worden behandeld. Eveneens essentieel was de kwalitatieve samenwerking met het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren, de FSMA, de NBB en de FOD Economie.

De Hoge Raad kijkt dan ook met vertrouwen 2026 tegemoet, voortbouwend op het voorbereidend werk dat in 2025 werd verricht. Verschillende belangrijke normen voor onze economische beroepen zullen dan eindelijk het licht zien. Ik ben ervan overtuigd dat de verfijnde werkmethoden die dit jaar werden ontwikkeld ons zullen toelaten om toekomstige uitdagingen, zoals de verdere evolutie van het Europese duurzaamheidskader, de hervorming van de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor en de voortdurende modernisering van het normatief kader, met meer slagkracht aan te pakken, zonder evenwel onze fundamentele opdracht uit het oog te verliezen: het waarborgen van een kwalitatief, consistent en rechtszekerheid verschaffend normatief kader ten dienste van het algemeen belang en van het vertrouwen dat ondernemingen, werknemers en overheden in de economische beroepen stellen.

Emmanuel PIETERS, *Voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen*

Samenstelling¹

Voorzitter: De heer Emmanuel PIETERS

Leden: Mevrouw Giuseppina DESIMONE

Mevrouw Julie LEROY (tot 31 december 2025)

Mevrouw Sadi PODEVIJN

Mevrouw Elke VAN OVERWAELE (vanaf 24 maart 2025)

De heer Olivier BODY (tot 28 februari 2025)

De heer Erwin HUYS

De heer Arie VAN HOE (tot 24 maart 2025)

***

Wetenschappelijk secretariaat: mevrouw Veerle VAN DE WALLE,
mevrouw Catherine DENDAUW en de heer Erwin VANDERSTAPPEN

Administratief secretariaat, waargenomen door de FOD Economie : de heer Johan LIÉNARD

---

¹ <https://www.cspe-hreb.be/leden.php>

Inleiding

2025 was voor de Hoge Raad voor de Economische Beroepen een bijzonder dynamisch jaar.

Een intens normatief programma, besprekingen voor de hervorming van de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor en de uitbouw van het regelgevend kader rond duurzaamheidsrapportering bepaalden in belangrijke mate de werkzaamheden van de Hoge Raad.

Het werkjaar 2025 kan dan ook worden samengevat aan de hand van de volgende drie strategische krachtlijnen:

1. Een kwalitatief en toekomstgericht normatief kader voor de economische beroepen;
2. Toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor: investeren in de toekomst;
3. De integratie van duurzaamheidsassurance in het regelgevend kader.

Hierna wordt dieper ingegaan op elk van deze drie krachtlijnen.

Tenslotte volgt nog een beknopte uitleg bij een aantal organisatorische aspecten (punt 4).

***

Overzicht van de werkzaamheden van de Hoge Raad in 2025

1. *Een kwalitatief en toekomstgericht normatief kader voor de economische beroepen*

Eén van de essentiële verantwoordelijkheden² van de Hoge Raad bestaat erin toe te zien - in het algemeen belang - op de kwaliteit, de coherentie en de rechtszekerheid van de beroepsnormen die de uitvoering van de opdrachten door de economische beroepsbeoefenaars regelen.

Beroepsnormen bepalen hoe de beroepsbeoefenaars hun opdrachten moeten uitvoeren, welke kwaliteitsvereisten gelden en welke waarborgen ondernemingen, werknemers, investeerders en andere stakeholders mogen verwachten van de economische beroepsbeoefenaars. De opdracht van de Hoge Raad ten aanzien van het normatief kader vormt daardoor één van de belangrijkste instrumenten om het vertrouwen in de economische beroepen te bestendigen en te versterken.

Voor de beroepsnormen die van toepassing zijn op de bedrijfsrevisoren en waarvoor het *Instituut van de Bedrijfsrevisoren* (IBR) het initiatiefrecht heeft, beschikt de Hoge Raad over een formele **goedkeurings**bevoegdheid. Daarnaast moet ook de federale Minister, bevoegd voor Economie, dergelijke normen goedkeuren alvorens deze uitwerking kunnen krijgen. Voor de normen die worden opgesteld door het *Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants* (ITAA), brengt de Hoge Raad **adviezen** uit.

✓ *Uitzonderlijk druk normatief werkjaar*

2025 was op het vlak van de beroepsnormen een uitzonderlijk druk en intens werkjaar. De Hoge Raad behandelde een groot aantal ontwerpen van beroepsnormen. Talrijke dossiers vereisten meerdere analyses, herformuleringen, hoorzittingen en overlegmomenten. Daarbij hield de Hoge Raad zijn fundamentele opdracht steeds voor ogen: erop toezien dat het algemeen belang en de vereisten van het maatschappelijk verkeer centraal staan.

Verschillende ontwerpnormen werden teruggestuurd naar de instituten voor herwerking omdat bijkomende verduidelijkingen, juridische preciseringen, inhoudelijke verbeteringen of vormelijke correcties met het oog op de coherentie tussen beide taalversies noodzakelijk waren. In bijlage 2 kan men terecht voor meer details omtrent elke ontwerpnorm die de Hoge Raad in 2025 heeft behandeld.

---

² Voor een overzicht van de wettelijke opdrachten van de Hoge Raad: <https://www.cspe-hreb.be/evoluties-van-de-hoge-raad.php>

✓ **Doorbraak bij gemeenschappelijke normen**

Bijzondere aandacht ging uit naar de gemeenschappelijke normen van het IBR en het ITAA. Deze normen hebben betrekking op bepaalde wettelijke opdrachten waarin het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) voorziet en die zowel door bedrijfsrevisoren als door gecertificeerde accountants kunnen worden uitgevoerd. De Hoge Raad beschouwt het als essentieel dat hiervoor een coherent, helder en gelijkwaardig normatief kader bestaat. Een consistent “*level playing field*” is immers noodzakelijk in het belang van zowel de beroepsbeoefenaars als van de ondernemingen-cliënten én het maatschappelijk verkeer.

Gemeenschappelijke IBR-ITAA-“effectennorm”

Na een traject dat reeds in 2021 werd opgestart, werd in 2025 een belangrijke stap gezet richting afronding van de zogenaamde “*effectennorm*”. Deze norm regelt de opdracht van de beroepsbeoefenaar bij de beoordeling van financiële en boekhoudkundige gegevens die worden opgenomen in verslagen van bestuursorganen van ondernemingen, zoals bepaald in het WVV.

De Hoge Raad formuleerde tijdens de behandeling in 2025 diverse opmerkingen omtrent de ontwerpnorm, onder meer op het vlak van:

- Normatief kader voor de beoordeling van toekomstgerichte financiële informatie;
- Methoden voor de waardering van vermogens- en lidmaatschapsrechten;
- Communicatie aan de ondernemingsraad inzake economische en financiële inlichtingen;
- Opdrachtbrief;
- Onmogelijkheid om in de conclusie van het verslag een voorbehoud te formuleren;
- Opvolging tussen beroepsbeoefenaars van het ander instituut.

Na verschillende herwerkingen zal de norm uiteindelijk in 2026 worden goedgekeurd, vergezeld van een reeks aanbevelingen vanwege de Hoge Raad.

Gemeenschappelijke IBR-ITAA-norm “ontbinding en vereffening”

Ook de gemeenschappelijke norm “*ontbinding en vereffening*” kende een uitgebreid behandelingstraject. De Hoge Raad waakte hierbij over de juridische duidelijkheid, praktische toepasbaarheid en evenwichtige verslaggeving.

De Hoge Raad formuleerde tijdens de behandeling in 2025 diverse opmerkingen omtrent de ontwerpnorm en achtte aanvullende toelichting noodzakelijk, onder meer op het vlak van:

- Juridische criteria en precisering inzake de vorm van de staat van activa en passiva;
- Precisering omtrent de deficitaire vereffening;
- Communicatie aan de ondernemingsraad inzake economische en financiële inlichtingen;
- Opdrachtbrief;

- Verduidelijking inzake een oordeel met voorbehoud of afkeurend oordeel in het verslag van de beroepsbeoefenaar;
- Opvolging tussen beroepsbeoefenaars van het ander instituut.

In 2026 zal de finale goedkeuring van de ontwerpnorm door de Hoge Raad volgen, weliswaar met een reeks aanbevelingen.

Gemeenschappelijke IBR-ITAA- “KMO-norm”

In 2025 bereikten de twee instituten (IBR en ITAA) eindelijk een akkoord omtrent de actualisering van de zogenaamde KMO-norm; zij dienden dan ook bij de Hoge Raad een verzoek om goedkeuring/advies in.

De Hoge Raad had er uitdrukkelijk op aangedrongen om de bestaande norm van 2019 bij te werken, gelet op de verwijzingen naar de sinds 2019 door de invoering van het WVV achterhaalde vennootschapswetgeving en de noodzakelijke invulling van de lijsten van gedeelde wettelijk voorbehouden assurance-opdrachten (bijlagen 5 en 6 van de KMO-norm). Tegelijkertijd was het nodig om het toepassingsgebied aan te passen aan de vooropgestelde wijzigingen van het normatief kader, toepasselijk op ITAA-leden.

Na afloop van een volgehouden procedure zal de aangepaste ontwerpnorm in 2026 uiteindelijk positief worden beoordeeld door de Hoge Raad.

Gemeenschappelijke IBR-ITAA-norm “fusies en splitsingen”

De doorbraak rond de gemeenschappelijke “effectennorm” en de norm “ontbinding en vereffening” zorgde er eveneens voor dat het IBR en het ITAA werk maakten van de gezamenlijke actualisering en bijwerking van de gemeenschappelijke norm “fusies en splitsingen”.

De Hoge Raad ontving de goedkeurings-/adviesaanvraag van de beide instituten eind 2025 maar stelde vast dat er zich bijkomende verduidelijkingen opdrongen alvorens het dossier als volledig te kunnen beschouwen.

In 2026 zal dit dossier gunstig evolueren en op het niveau van de Hoge Raad worden afgerond.

Gemeenschappelijke IBR-ITAA-norm “omzetting”

Een gelijkaardig traject als de gemeenschappelijke norm “fusies en splitsingen” werd doorlopen voor de IBR-ITAA-norm “omzetting”.

Na verschillende fases in de goedkeurings- en adviesprocedure, zal ook deze ontwerpnorm in 2026 leiden tot een positieve beoordeling vanwege de Hoge Raad.

✓ **Nieuwe normen voor bedrijfsrevisoren**

In 2025 werden belangrijke stappen gezet voor diverse IBR-normen:

- **ESEF** - Zo werd de zogenaamde “ESEF-norm” of de “norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat” definitief door de Hoge Raad goedgekeurd, na een grondige evaluatie en intens overleg met de betrokken instanties (IBR, FSMA, Hoge Raad). Deze norm verduidelijkt de rol van de commissaris bij de controle van digitaal gepubliceerde financiële informatie.

Ook de federale Minister, bevoegd voor Economie, keurde deze IBR-norm in oktober 2025 goed; het bericht van goedkeuring van 13 oktober 2025 verscheen in het *Belgisch Staatsblad* van 20 oktober 2025 en daarmee kreeg de norm uitwerking.

- **Duurzaamheidsassurance** - Daarnaast werd de specifieke beroepsnorm voor assuranceopdrachten inzake duurzaamheidsinformatie verder ontwikkeld en goedgekeurd (“Specifieke beroepsnorm voor opdrachten van wettelijke assurance van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie door de wet toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor”). Hierdoor werd een belangrijke bouwsteen gelegd voor de controle van duurzaamheidsinformatie in België. De IBR-norm bouwt voort op internationale assurancestandaarden. De Hoge Raad wees wel op enkele onvolkomenheden in de Belgische regelgeving, onder meer inzake de terbeschikkingstelling van de duurzaamheidsinformatie aan de ondernemingsraad (zoals qua *timing* en het bijwonen van de vergadering van de ondernemingsraad ingeval een andere bedrijfsrevisor dan de commissaris belast is met de assuranceopdracht).

Aansluitend op de goedkeuring door de Hoge Raad, keurde eveneens de federale Minister, bevoegd voor Economie, deze IBR-norm in december 2025 goed; het bericht van goedkeuring van 9 december 2025 verscheen in het *Belgisch Staatsblad* van 19 december 2025.

- **Internationale standaarden (ISA en ISRE)** - Ook de actualisering van de internationale controle- en beoordelingsstandaarden kreeg in 2025 bijzondere aandacht. Meer in het bijzonder gaat het om de toepassing in België van de *ISA's 600 (Herzien)*, *800 (Herzien)*, *805 (Herzien)* en *810 (Herzien)*. Daarnaast diende het IBR een verzoek tot goedkeuring van de Norm inzake de toepassing van *ISRE 2400 (Herzien) Opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten in België* in.

De Hoge Raad bleef erop toezien dat de nieuwe normen voldoende rechtszekerheid bieden en coherent aansluiten bij het bestaande kader. De verduidelijking van de data van inwerkingtreding en toepassing in België en de toegankelijkheid voor de beroepspraktijk zijn eveneens aandachtspunten voor de Hoge Raad.

Deze ontwerpen zullen in 2026 door de Hoge Raad verder worden geanalyseerd met het oog op hun goedkeuring.

✓ **Normatieve uitdagingen binnen het ITAA**

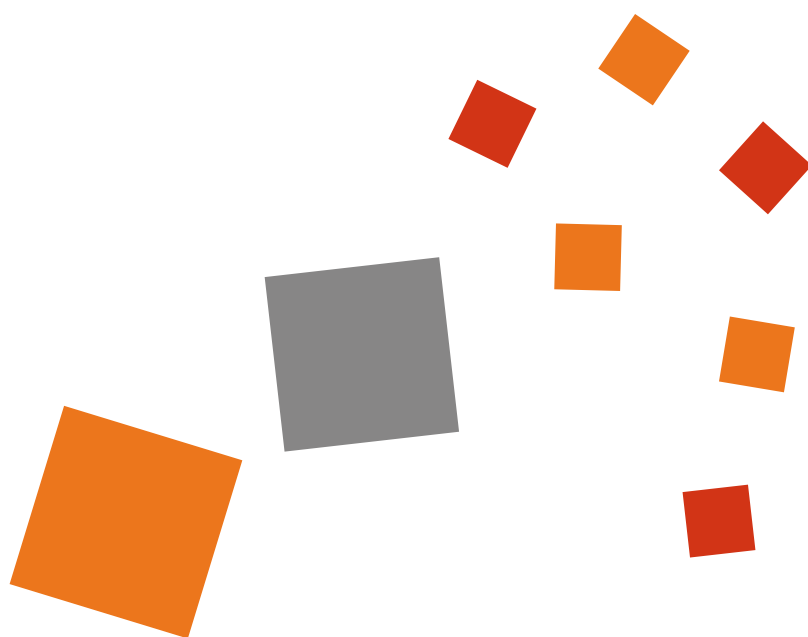
Bij het ITAA stonden vooral de normatieve voorschriften op het vlak van het intern kwaliteitsmanagement binnen de kantoren die tot het ITAA behoren, de samenstellingsopdrachten en de uitvoering van exclusief voorbehouden opdrachten centraal, maar ook een aantal andere ontwerpen kwamen aan bod:

- **Intern kwaliteitsmanagement** - Eén van de meest besproken dossiers van het ITAA in 2025 betrof de norm "*intern kwaliteitsmanagement*". De Hoge Raad kon zich vinden in de invoering van algemene kwaliteitsvereisten voor kantoren (deel 1 van de ontwerp-norm), maar bleef kritisch ten aanzien van de voorstellen voor ITAA-beroepsbeoefenaars die assuranceopdrachten en/of aan assurance verwante opdrachten uitvoeren. Volgens de Hoge Raad bood "deel 2" van het ontwerp onvoldoende garanties inzake rechtszekerheid, "*level playing field*" en gelijkwaardigheid met internationale standaarden inzake kwaliteitsbeheersing (ISQM 1). Ook het onduidelijk toepassingsgebied van het ontwerp en de onvoldoende uitwerking van de ondersteunende begeleiding van de beroepsbeoefenaars stelden een probleem voor de Hoge Raad.

De Hoge Raad drong erop aan om het "deel 1" van de ontwerp-norm onverwijld in te voeren; deze norm heeft het ITAA dan ook op 3 september 2025 in werking laten treden. Voor de uitwerking van "deel 2" zal in 2026 nog verder overleg tussen de Hoge Raad en het instituut moeten plaatsvinden.

- **Samenstellingsopdrachten** - Het dossier rond de ITAA-ontwerpnorm "*samenstellingsopdrachten*" zorgde voor uitgebreide discussies. Hoewel aanvankelijk een voorwaardelijk positief advies werd overwogen, besloot de Hoge Raad uiteindelijk een negatief advies uit te brengen omdat het instituut niet aan alle fundamentele opmerkingen was tegemoet gekomen. Belangrijke aandachtspunten van de Hoge Raad waren onder meer: opdrachtbrief, communicatie naar derden, kwaliteitsbeheersing, duidelijkheid van ver slaggeving.
- **Aanbeveling model met minimuminhoud van opdrachtbrief** - Naar aanleiding van een ontmoeting tussen de leden van de Hoge Raad en de vertegenwoordigers van het ITAA in juni 2025 omtrent de ontwerpaanbeveling, is gebleken dat dit ontwerp veeleer als bijlage bij de ontwerp-norm "*samenstellingsopdrachten*" moest worden beschouwd. Het verzoek om advies vanwege het ITAA inzake het ontwerp van aanbeveling moest dan ook door de Hoge Raad als onbestaande worden beschouwd.
- **Opheffing van de Algemene Controlenorm en inzake de uitvoering van exclusief aan de gecertificeerd accountant wettelijk voorbehouden opdrachten** - De analyse van dit dossier kon in 2025 niet worden gefinaliseerd; de Hoge Raad was niet in de mogelijkheid om een gunstig advies te formuleren omtrent het ontwerp zolang het ITAA de door de Hoge Raad gevraagde aanpassingen niet had overgemaakt. Bovendien is dit dossier gelinkt aan de behandeling van de ITAA-ontwerpnorm "*begeleiding*" (zie hierna). De bespreking zal worden voortgezet in 2026.

- **Norm omtrent de begeleiding van de beroepsbeoefenaars – niet stagiairs door het ITAA bij de uitvoering van assurance- en aan assurance verwante opdrachten** – In september 2025 legde het ITAA een ontwerpnorm inzake *"begeleiding"* voor advies voor aan de Hoge Raad. Er moesten echter nog een aantal verduidelijkingen worden toegevoegd alvorens de adviesaanvraag als volledig kon worden beschouwd. Begin 2026 bracht de Hoge Raad over de ontwerpnorm zijn advies uit, dat globaal genomen positief was maar waarbij er ook nog diverse specifieke opmerkingen vanwege de Hoge Raad te noteren waren, zoals inzake de verkeerde titel van het ontwerp, de nood aan verduidelijking van de terminologie, de nood aan rechtszekerheid omtrent de op te vragen info, de link met de kwaliteitstoetsing, enz. Het ITAA werd dan ook verzocht om een aangepaste versie van het ontwerp aan de Hoge Raad over te maken; dit dossier zal verder worden opgevolgd in 2026.

2. Toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor: investeren in de toekomst

✓ Toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor

Een belangrijk dossier voor de Hoge Raad in 2025 betrof de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor.

De toekomst van de economische beroepen staat of valt met voldoende instroom van nieuwe, gemotiveerde beroepsbeoefenaars. Om die reden besteedde de Hoge Raad bijzondere aandacht aan de hervorming van de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor, onder meer wat de aantrekkelijkheid en de toekomstbestendigheid van het beroep betreft.

Op verzoek van het IBR, onderzocht de Hoge Raad verschillende voorstellen van het instituut, meer bepaald inzake de hergroepering van de theoretische stage-examens en de clustering van vakgebieden in grotere onderwijsseenheden, de voorwaarden voor stagiairs die gerechtigd willen zijn om de assurance van duurzaamheidsinformatie uit te voeren, de opheffing van de praktische stage-examens mits invoering van een verplicht vormingsprogramma, de responsabilisering van de stagemeester en de omkadering van de stagiairs, de vermindering van het aantal vereiste studiepunten voor bepaalde vakken, de afschaffing van het systeem van prioritering voor examens, enz.

De Hoge Raad toonde zich bereid om nieuwe pistes te onderzoeken en open te staan voor modernisering, maar benadrukte tegelijk dat het algehele kwaliteitsniveau van de stage op het huidige niveau moet behouden blijven. Volgens de Hoge Raad mag de aantrekkelijkheid van het beroep nooit ten koste gaan van de deskundigheid en de beroepsbekwaamheid.

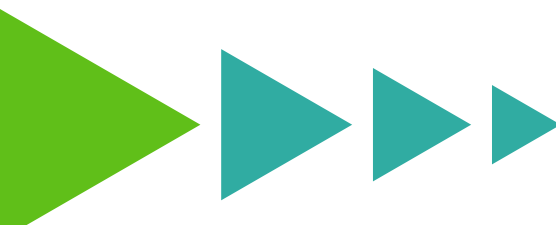
✓ De mens achter de professional

Naast de technische en juridische aspecten, schonk de Hoge Raad in 2025 ook aandacht aan de verschillende menselijke en organisatorische factoren van de stage van bedrijfsrevisor. Zo kwamen tijdens de jaarlijkse bespreking van het Activiteitenverslag van de Stagecommissie van het IBR onder andere aan bod:

- De werkdruk, het welbevinden en de mentale gezondheid van stagiairs;
- De retentie van stagiairs;
- De begeleiding en ondersteuning door de stagemeesters en de eventuele invoering van een ombudsfunctie door het instituut.

Deze thema's winnen steeds aan belang in een professionele context waar talent schaars is en waar jonge beroepsbeoefenaars hoge verwachtingen hebben inzake begeleiding en welbevinden. De Hoge Raad benadrukte dat een aantrekkelijk beroep niet enkel afhangt van examens en regelgeving, maar ook van optimale werkomstandigheden.

3. **Integratie van duurzaamheidsassurance in het regelgevend kader**

De omzetting van de Europese richtlijn “Corporate Sustainability Reporting Directive” (CSRD) in het Belgisch recht via de wet van 2 december 2024 heeft belangrijke gevolgen voor ondernemingen en de economische beroepsbeoefenaars.

De Hoge Raad heeft deze ontwikkelingen van nabij gevolgd en zijn wettelijke rol gespeeld met het oog op het operationeel maken van het nieuwe reglementair en normatief kader ter zake.

✓ **Reglementair kader**

Zo heeft de Hoge Raad op 3 oktober 2025 gevolg gegeven aan het verzoek om advies van augustus 2025 vanwege de federale Vice-eersteminister en Minister van Economie en Werk, omtrent een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 juli 2017 betreffende de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor alsook de inschrijving en registratie in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en het koninklijk besluit van 27 november 2022 betreffende de registratie als auditors of auditorganisaties van derde landen in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en het publiek toezicht, de kwaliteitscontrole en het toezicht op auditors en auditorganisaties van derde landen, met betrekking tot de assurance van duurzaamheidsinformatie.

Dit ontwerp van koninklijk besluit bevat een aantal specifieke uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot de gegevens voor de inschrijving van bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen en bedrijfsrevisorenkantoren) en de registratie van auditors (natuurlijke personen) en auditorganisaties (entiteiten met om het even welke rechtsvorm, andere dan natuurlijke personen) van derde landen in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren, op het vlak van de assurance van duurzaamheidsinformatie.

Op de publicatie van het finale koninklijk besluit was het nog wachten tot 2026, met name tot het verschijnen ervan in het *Belgisch Staatsblad* van 9 april 2026.

✓ **Normatief kader voor bedrijfsrevisoren**

Bedrijfsrevisoren die assuranceopdrachten inzake duurzaamheidsinformatie uitvoeren, zijn ertoe gehouden om de specifieke beroepsnorm die in 2025 door de Hoge Raad en door de federale Minister, bevoegd voor Economie, werd goedgekeurd, toe te passen (“Specifieke beroepsnorm voor opdrachten van wettelijke assurance van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie door de wet toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor”) (cf. *supra*).

✓ **Europese vereenvoudiging**

Op Europees niveau werd sterk ingezet op vereenvoudiging. Het zogenaamde Omnibus-pakket en de “*stop-the-clock*”-maatregelen hebben geleid tot een uitstel van verschillende rapporteringsverplichtingen³. Hierdoor kregen heel wat ondernemingen bijkomende tijd om zich voor te bereiden op de nieuwe verplichtingen inzake de rapportering omtrent duurzaamheid; voorlopig blijven enkel organisaties van openbaar belang (OOB's) met meer dan 500 werknemers onder de oorspronkelijke CSRD-tijdslijn vallen (met rapporteringsplicht over de boekjaren 2025 en 2026). Voor andere grote ondernemingen is de rapporteringsplicht uitgesteld tot boekjaar 2027; beursgenoteerde KMO's krijgen uitstel tot boekjaar 2028. De wet van 12 december 2025 (*Belgisch Staatsblad* van 23 december 2025) heeft de zogenaamde “*stop-the-clock*”-richtlijn omgezet in Belgisch recht.

De Hoge Raad bleef deze Europese ontwikkelingen in 2025 nauwgezet opvolgen en analyseerde permanent welke hun impact zou kunnen zijn op het Belgisch wettelijk, reglementair en normatief kader.

---

3 De wet van 12 december 2025 tot wijziging van artikel 116 van de wet van 2 december 2024 betreffende de openbaarmaking van duurzaamheidsinformatie door bepaalde vennootschappen en groepen en de assurance van duurzaamheidsinformatie en houdende diverse bepalingen, inzake de datums waarop de rapportageverplichtingen van toepassing worden (*Belgisch Staatsblad* van 23 december 2025) heeft de Richtlijn (EU) 2025/794 van het Europees Parlement en de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen (de zogenaamde “*stop-the-clock*”-richtlijn) omgezet.

4. *Organisatorische aspecten*

De Hoge Raad vervult een cruciale rol als bewaker van het algemeen belang binnen de economische beroepen: zijn wettelijke opdracht bestaat erin na te gaan of bij de uitoefening van de opdrachten door de beroepsbeoefenaars en bij het uitwerken van het normatief kader door de instituten het algemeen belang en de vereisten van maatschappelijk verkeer worden in acht genomen.

Zo onderzoekt de Hoge Raad (onder meer) of de door het IBR en/of ITAA voorgestelde ontwerpnormen voldoende helder en duidelijk zijn geformuleerd, dit met het oog op de nodige rechtszekerheid en om een correcte toepassing ervan door de beroepsbeoefenaars – in het algemeen belang – te kunnen garanderen. Bovendien moet de toepassing van de norm controleerbaar zijn in het kader van het toezicht op de beroepsbeoefenaars.

In 2025 werd die rol meer dan ooit zichtbaar in de vele contacten die de Hoge Raad onderhield met toezichthouders, overheidsinstanties en instituten.

Zo was er in 2025 een voortzetting van de vruchtbare samenwerking met het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren (CTR of BAOB). Er vonden meerdere overlegmomenten plaats, onder meer over de controleleidraden voor de kwaliteitscontrole van bedrijfsrevisoren met opdrachten bij niet-OOB's. Tevens vonden er heel wat consultaties plaats omtrent diverse IBR-ontwerpnormen.

Ook FSMA en NBB werden door de Hoge Raad regelmatig geraadpleegd omtrent normatieve ontwerpen.

De vertegenwoordigers van de Hoge Raad hebben deelgenomen aan de vergadering van de Raadgevende vergadering voor het publiek toezicht, georganiseerd op de zetel van de FSMA in december 2025.

Het jaar 2025 werd verder gekenmerkt door een intensieve en permanente dialoog met de twee instituten, IBR en ITAA. Dergelijke contacten zijn essentieel om tot een kwalitatief en ondubbelzinnig geformuleerd regelgevend-normatief kader te komen, dat zowel werkbaar is voor de economische beroepsbeoefenaars als voldoende rechtszekerheid en bescherming biedt aan de gebruikers van hun diensten.

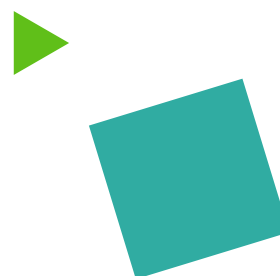
Tenslotte bleef de Hoge Raad ook in 2025 inzetten op een efficiënte interne werking. Nadat de Hoge Raad de rekeningen over 2025 heeft goedgekeurd (zie bijlage 1), zijn deze voorgelegd aan de federale Minister, bevoegd voor Economie, overeenkomstig de toepasselijke regelgeving. Daarnaast bleef de FOD Economie instaan voor het administratief secretariaat en de logistieke ondersteuning.

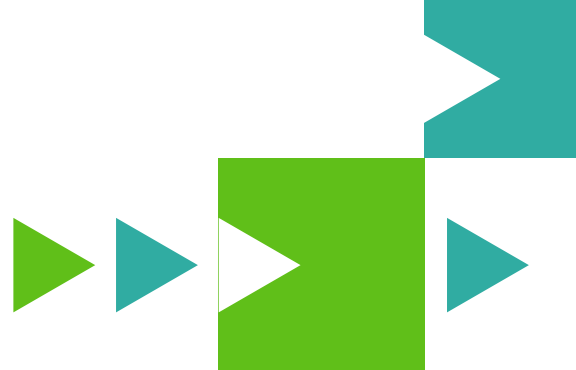
Conclusie

2025 bevestigde de cruciale positie van de Hoge Raad binnen het Belgisch landschap van de economische beroepen.

De Hoge Raad speelde een sleutelrol bij de verdere uitbouw van een modern normatief kader voor de economische beroepsbeoefenaars, de voorbereiding van de volgende generatie van bedrijfsrevisoren en de invoering van de assurance van duurzaamheidsinformatie in de beroepspraktijk van de bedrijfsrevisoren. Een goede samenwerking met het IBR en het ITAA is daartoe belangrijk. Daarbij bleef één leidend principe centraal staan: het bewaken van het algemeen belang en de vereisten van het maatschappelijk verkeer.

De werkzaamheden van het voorbije jaar tonen aan dat kwalitatieve normen, professionele onafhankelijkheid en deskundigheid en voortdurende aandacht voor de maatschappelijke vereisten en verwachtingen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Vanuit die overtuiging zal de Hoge Raad ook in de komende jaren blijven bijdragen aan sterke, deskundige, betrouwbare en toekomstgerichte economische beroepen in België.

Bijlage 1 - Jaarrekening van de Hoge Raad over de boekjaren 2024-2025

	2025	2024
Leden (aanwezigheidsgelden, enz.)	7.560,95	5.453,80
Bezoldigingen (en sociale bijdragen en hiermee verbonden kosten)	421.099,92	421.284,75
Kosten van voertuigen (waaronder belastingen)	28.495,13	25.510,58
Kosten van het sociaal secretariaat	5.042,52	3.994,00
Publicatie- en vertaalkosten	0,00	7.569,46
Kosten van meubelen en buretica	4.635,44	4.022,22
Representatiekosten	-432,50	1.538,95
Abonnementen, tijdschriften en aankoop van boeken	3.540,23	4.265,25
Kosten van de externe boekhouding	4.222,52	3.907,32
Andere werkingskosten	139,59	700,09
Financiële kosten	5.645,68	3.422,87
TOTAAL WERKINGSKOSTEN	479.949,48	481.669,29

Recuperatie van voordelen	- 9.042,03	-10.732,29
Eigen bijdrage van de instituten in de vertaalkosten	0,00	-1.910,65
TOTAAL TE DEKKEN WERKINGSKOSTEN	470.907,45	469.026,35

	2025	2024
DEKKING VAN DE WERKINGSKOSTEN*	470.907,45	469.026,35
(buiten ontvangen interesten)	0,00	0,00
BIJDRAGE IBR (40 %)	188.362,98	187.610,54
BIJDRAGE ITAA (60 %)	282.544,47	281.415,81

* *Pro memorie:* er moet worden opgemerkt dat bepaalde andere kosten eveneens worden gedragen door de instituten (bedragen elk voor hun deel). Het bedrag voor de dekking van de vertaling van adviezen gevraagd door de instituten aan de Hoge Raad bedraagt 0,00 euro voor het jaar 2025 en 1.910,65 euro voor het jaar 2024.

Bijlage 2 – Overzicht van adviezen en normatieve goedkeuringsprocedures van de Hoge Raad in 2025 (op 31 december 2025)

Adviezen van de Hoge Raad op verzoek van de Minister

[Advies van 3 oktober 2025](#) over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 juli 2017 betreffende de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor alsook de inschrijving en registratie in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en het koninklijk besluit van 27 november 2022 betreffende de registratie als auditors of auditorganisaties van derde landen in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren en het publiek toezicht, de kwaliteitscontrole en het toezicht op auditors en auditorganisaties van derde landen, met betrekking tot de assurance van duurzaamheidsinformatie

Andere adviezen van de Hoge Raad

1. [Advies van de Hoge Raad van 3 februari 2025](#) over een ontwerp van norm van het ITAA inzake samenstellingsopdrachten
2. [Advies van de Hoge Raad van 19 februari 2025](#) over een ontwerp van norm van het ITAA inzake de opheffing van de Algemene controlenorm en inzake de uitvoering van exclusief aan de gecertificeerd accountant wettelijk voorbehouden opdrachten
3. [Advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) over een ontwerp van norm van het ITAA inzake intern kwaliteitsmanagement
4. [Aanvullend advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) op het advies van de Hoge Raad van 3 februari 2025 over een ontwerp van norm van het ITAA inzake samenstellingsopdrachten
5. [Aanvullend advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) op het advies van de Hoge Raad van 19 februari 2025 over een ontwerp van norm van het ITAA inzake de opheffing van de Algemene controlenorm en inzake de uitvoering van exclusief aan de gecertificeerd accountant wettelijk voorbehouden opdrachten

6. [Advies van de Hoge Raad van 3 oktober 2025](#) over een ontwerp van norm van het ITAA inzake samenstellingsopdrachten

Goedkeurings- en adviesprocedure van het normatief kader, toepasselijk op de beroepsbeoefenaars

1. IBR-ITAA – Norm inzake de opdracht van de beroepsbeoefenaar in het kader van de beoordeling van het getrouw en voldoende zijn van de financiële en boekhoudkundige gegevens opgenomen in het verslag van het bestuursorgaan (Wetboek van vennootschappen en verenigingen) (“<i>effectennorm</i>”)

Aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 22 oktober 2021 vanwege het IBR

Verzoek om advies – schrijven van 21 oktober 2021 vanwege het ITAA

- Hoorzitting/ontmoeting met de vertegenwoordigers van de instituten op 5 januari 2022 - verzoek vanwege de Hoge Raad tot herformulering

Tweede aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 4 februari 2022 vanwege het IBR (herformulering van het ontwerp)

Tweede verzoek om advies – schrijven van 7 februari 2022 vanwege het ITAA (herformulering van het ontwerp)

- [Schrijven van 12 april 2022](#) aan het IBR en het ITAA – verzoek vanwege de Hoge Raad tot herformulering
- [Schrijven van 2 december 2022](#) aan het ITAA – herinnering aan het schrijven van 12 april 2022
- [Schrijven van 2 december 2022](#) aan het IBR – kopie van herinnering aan het ITAA
- [Schrijven van 23 december 2022](#) aan het ITAA – tweede herinnering aan het schrijven van 12 april 2022 en 2 december 2022
- [Schrijven van 23 december 2022](#) aan het IBR – kopie van herinnering aan het ITAA

Overleg op 16 december 2022 op initiatief van de Hoge Raad met IBR/ITAA omtrent het normatief kader voor “gedeelde” opdrachten

- [Schrijven van 2 december 2022](#) aan het IBR en het ITAA – uitnodiging voor overleg omtrent het uitwerken van het normatief kader voor “gedeelde” opdrachten
- [Schrijven van 23 december 2022](#) aan het IBR en het ITAA – vervolg van overleg op 16 december 2022
- [Schrijven van 23 december 2022](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Economie
- [Schrijven van 23 december 2022](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Middenstand

Precisering van het ITAA - schrijven van 16 januari 2023 van het ITAA**Aanvraag voor goedkeuring/verzoek om advies – gezamenlijk schrijven van 23 januari 2025 van het IBR en het ITAA**

- Hoorzitting/ontmoeting met de vertegenwoordigers van de instituten op 17 maart 2025 - [verzoek van de Hoge Raad tot herformulering/formeel advies met een aantal specifieke verwachtingen](#)

(Eerste) herformulering/aanpassing – gezamenlijk schrijven van 27 juni 2025 van het IBR en het ITAA (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

- [Schrijven van 3 september 2025](#) aan het IBR en het ITAA – verzoek tot herformulering/unaniem advies met uitdrukkelijke vraag tot aanpassing

(Tweede) herformulering/aanpassing – gezamenlijk schrijven van 14 oktober 2025 van het IBR en het ITAA (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

- Schrijven van 3 november 2025 aan het IBR en het ITAA – verzoek om bijkomende verduidelijkingen ter vervollediging van het dossier

2. IBR-ITAA – Norm inzake de opdracht van de beroepsbeoefenaar bij de ontbinding en vereffening van vennootschappen

Aanvraag voor goedkeuring/verzoek om advies – gezamenlijk schrijven van 23 januari 2025 vanwege het IBR en het ITAA

- Hoorzitting/ontmoeting met de vertegenwoordigers van de instituten op 17 maart 2025 - [verzoek vanwege de Hoge Raad tot herformulering/formeel advies met een aantal specifieke verwachtingen](#)

(Eerste) herformulering/aanpassing – gezamenlijk schrijven van 27 juni 2025 vanwege het IBR en het ITAA (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

- [Schrijven van 3 september 2025](#) aan het IBR en het ITAA – verzoek tot herformulering/unaniem advies met uitdrukkelijke vraag tot aanpassing

(Tweede) herformulering/aanpassing – gezamenlijk schrijven van 14 oktober 2025 vanwege het IBR en het ITAA (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

- Schrijven van 3 november 2025 aan het IBR en het ITAA – verzoek om bijkomende verduidelijkingen ter vervollediging van het dossier

3. IBR – Norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)

Aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 12 oktober 2023 vanwege het IBR

- Hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 19 december 2023
- [Schrijven van 10 januari 2024](#) aan het IBR – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 10 januari 2024](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Economie – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 10 januari 2024](#) aan de Voorzitster van het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren – onmogelijkheid om goed te keuren

Tweede aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 23 januari 2024 vanwege het IBR (aangepaste versie van de ontwerpnorm)**Derde aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 20 december 2024 vanwege het IBR (aangepaste versie van de ontwerpnorm)**

- [Schrijven van 21 februari 2025](#) aan het IBR – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 21 februari 2025](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Economie – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 5 maart 2025](#) aan het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 5 maart 2025](#) aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp

Bericht van goedkeuring door de federale Minister, bevoegd voor Economie

- [Bericht van 13 oktober 2025](#) vanwege de federale Minister, bevoegd voor economie, met betrekking tot de goedkeuring van de norm met als titel "Norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)" (*Belgisch Staatsblad*, 20 oktober 2025)

4. ITAA – Norm intern kwaliteitsmanagement

Verzoek om advies – schrijven van 13 november 2023 vanwege het ITAA

[Advies van de Hoge Raad van 13 februari 2024](#) – Negatief advies

Tweede verzoek om advies – schrijven van 19 juli 2024 vanwege het ITAA

Mededeling via mail van 4 oktober 2024 te beschouwen als een intrekking

Derde verzoek om advies – schrijven van 6 januari 2025 vanwege het ITAA

[Advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) – Gunstig advies omtrent Deel I

5. IBR – Specifieke beroepsnorm voor opdrachten van wettelijke assurance van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie door de wet toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor

Aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 5 juli 2024 vanwege het IBR

- Hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 21 augustus 2024
- [Schrijven van 26 september 2024](#) aan het IBR – verzoek om herformulering

- [Schrijven van 18 oktober 2024](#) aan het IBR – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 18 oktober 2024](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Economie – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 18 oktober 2024](#) aan de federale Minister, bevoegd voor KMO's – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 18 oktober 2024](#) aan de Voorzitster van het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 18 oktober 2024](#) aan de Voorzitter van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten – onmogelijkheid om goed te keuren
- [Schrijven van 21 oktober 2024](#) aan de Gouverneur van de Nationale Bank van België – onmogelijkheid om goed te keuren

Tweede aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 24 januari 2025 vanwege het IBR (herformulering van het ontwerp)

Derde aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 7 april 2025 vanwege het IBR (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

- [Schrijven van 22 april 2025](#) aan het IBR – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 22 april 2025](#) aan de federale Minister, bevoegd voor Economie – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 29 april 2025](#) aan het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp
- [Schrijven van 29 april 2025](#) aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten – Goedkeuring door de Hoge Raad van het ontwerp

Bericht van goedkeuring door de federale Minister, bevoegd voor Economie

- [Bericht van 9 december 2025](#) vanwege de federale Minister, bevoegd voor economie, met betrekking tot de goedkeuring van de norm met als titel "Specifieke beroepsnorm voor opdrachten van assurance van (geconsolideerde) duurzaamheidsinformatie door de wet toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor" (*Belgisch Staatsblad*, 19 december 2025)

6. ITAA – Norm inzake de Samenstellingsopdrachten

Verzoek om advies – schrijven van 28 november 2024 vanwege het ITAA

[Advies van de Hoge Raad van 3 februari 2025](#) – Gunstig advies MITS wordt tegemoet gekomen aan de in het advies opgenomen opmerkingen

Aangepast verzoek om advies – schrijven van 28 april 2025 vanwege het ITAA

[Aanvullend advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) op het advies van de Hoge Raad van 3 februari 2025 – GEEN GUNSTIG ADVIES TOT ZOLANG het ITAA niet de in voormeld advies gevraagde aanpassingen heeft overgeemaakt

Tweede aangepast verzoek om advies – schrijven van 2 juli 2025 vanwege het ITAA

[Advies van de Hoge Raad van 3 oktober 2025](#) – Negatief advies

7. **ITAA** – Norm inzake de opheffing van de Algemene controlenorm en inzake de uitvoering van exclusief aan de gecertificeerd accountant wettelijk voorbehouden opdrachten

Verzoek om advies – schrijven van 28 november 2024 vanwege het ITAA

Aangepast verzoek om advies – schrijven van 13 februari 2025 vanwege het ITAA

[Advies van de Hoge Raad van 19 februari 2025](#) – Gunstig advies MITS wordt tegemoet gekomen aan de in het advies opgenomen opmerkingen

Tweede aangepast verzoek om advies – schrijven van 19 maart 2025 vanwege het ITAA

[Aanvullend advies van de Hoge Raad van 2 juni 2025](#) op het advies van de Hoge Raad van 19 februari 2025 – GEEN GUNSTIG ADVIES TOT ZOLANG het ITAA niet de in voormeld advies gevraagde aanpassingen heeft overgemaakt

8. **ITAA** – Aanbeveling Model met minimuminhoud van opdrachtbrief – Toepassing Norm inzake de Samenstellingsopdrachten ISRS 4410 inzake de Samenstellingsopdrachten

Verzoek om advies – schrijven van 28 april 2025 vanwege het ITAA

[Schrijven van de Hoge Raad van 4 juli 2025](#) – intrekking verzoek om advies

9. **ITAA** – Norm omtrent de begeleiding van de beroepsbeoefenaars – niet stagiairs door het ITAA bij de uitvoering van assurance- en aan assurance verwante opdrachten

Verzoek om advies – schrijven van 3 september 2025 vanwege het ITAA

Schrijven van de Hoge Raad van 6 oktober 2025 – verzoek om verduidelijking ter vervollediging van het dossier

Reactie op het verzoek om verduidelijking en vervollediging – schrijven van 19 november 2025 vanwege het ITAA

10. **IBR** – Norm inzake de toepassing van de Internationale controlestandaarden (ISA's) 600 (Herzien), 800 (Herzien), 805 (Herzien) en 810 (Herzien) in België

Aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 12 september 2025 vanwege het IBR

- Hoorzitting op 25 november 2025 – [verzoek van 2 december 2025 vanwege de Hoge Raad tot herformulering](#)

Herformulering – schrijven van 19 december 2025 vanwege het IBR (aangepaste versie van de ontwerpnorm)

11. **IBR-ITAA** – Norm met betrekking tot de contractuele controle van KMO's en kleine (l)VZW's en stichtingen en de gedeelde wettelijk voorbehouden opdrachten bij KMO's en kleine (l)VZW's en stichtingen ("KMO-norm")

Aanvraag voor goedkeuring/verzoek om advies – gezamenlijk schrijven van 13 oktober 2025 vanwege het IBR en het ITAA

Schrijven van 15 december 2025 aan het IBR en het ITAA – verzoek om bijkomende verduidelijkingen ter vervollediging van het dossier

12. **IBR-ITAA** – Norm inzake de opdracht van de beroepsbeoefenaar bij fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen

Aanvraag voor goedkeuring/verzoek om advies – gezamenlijk schrijven van 14 oktober 2025 vanwege het IBR en het ITAA

Schrijven van 15 december 2025 aan het IBR en het ITAA – verzoek om bijkomende verduidelijkingen ter vervollediging van het dossier

13. IBR-ITAA – Norm inzake de opdracht van de beroepsbeoefenaar bij de omzetting van een entiteit

Aanvraag voor goedkeuring/verzoek om advies – gezamenlijk schrijven van 14 oktober 2025 vanwege het IBR en het ITAA

Schrijven van 15 december 2025 aan het IBR en het ITAA – verzoek om bijkomende verduidelijkingen ter vervollediging van het dossier

14. IBR – Norm inzake de toepassing van ISRE 2400 (Herzien) Opdrachten tot het uitvoeren van een beoordeling van historische financiële overzichten in België

Aanvraag voor goedkeuring – schrijven van 4 december 2025 vanwege het IBR

Andere werkzaamheden van de Hoge Raad

Briefwisseling met het ITAA

[Schrijven van 11 juli 2025](#) aan de Voorzitter en Ondervoorzitter van het ITAA
inzake de precisering omtrent het begrip “*level playing field*”

***

Hoge Raad voor de Economische Beroepen

City Atrium

8ste verdieping

Vooruitgangstraat 50 - B-1210 Brussel

Tel: + 32 2 277.64.11

Email: CSPEHREB@cspe-hreb.be

www.cspe-hreb.be

Verantwoordelijke uitgever: De heer Emmanuel PIETERS, Voorzitter

Met dank aan de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
voor de praktische ondersteuning bij de opmaak van dit jaarverslag